سەید حەکیم: تەشریع کردنی یاسای دادگای فیدرالی پێویستە بۆ ناکۆکییە دەستوورییەکان

لەمیانەی گەشتەکەی بۆ پارێزگای دهۆك، سەماحەتی سەید حەکیم سەرۆکی هاوپەیمانەتی هێزە نیشتمانییەکانی دەوڵەت، سەردانی سەرۆکایەتی زانکۆی دهۆکی کرد و لەوێ چاوی کەوت بە بەڕێز داود سلێمان ئەتروشی سەرۆکی زانکۆ هەموو ڕاگری بەشەکانی کۆلیژەکە و بەڕێوەبەرانی کەوت، لەم دیدارە پاش گوێبیستنی قسەی ئامادەبووان ڕوونیکردەوە کە سەردانی بۆ هەرێمی کوردستان کۆمەڵایەتییە و پەیوەندی بەردەوامە بە گەلی کوردە، وەك هێز و بەهرەمەندان و نوخبە بۆ ئەوەی دەخی لەگەڵ پیداویستییەکانیان بەسەر بکرێتەوە و دڵخۆشی خۆی بەم دیدارەش دەربڕی.

بەڕێزیان داوای تێگەیشتنێکی هاوبەشی لە ڕووداوەکان کرد بەپێی یەک گەڕانەوە، هەروەها گرنگی پەسەندکردنی دەستووری بە تەواوی ڕوونکردەوە، چونکە مادەکان پێکەوە مافەکانی هەمووان بەپێی هاوکێشەی “چی هی ئێمەیە و چی لەسەر ئێمەیە”، لەناو یەکێکی یەکگرتوودا گەرەنتی دەکەن، هەروەها ئاماژەی بەوەشکرد، هەلومەرجی نووسینی دەستوور بەشداربووە لە داڕشتنی ئەو ماددانە کە ناڕوون و نادیاربوون، بەو مەرجەی کە بۆ یاسا ڕێکبخرێن بۆ ئەوەی ڕوونییان پێ بدرێت و ناڕوونی لەیان لابات.

.

سەید حەکیم جەختی لەوە کردەوە کە دادگای باڵای فیدراڵی ئاماژەی بە دەستوور و داوای یاسادانانی یاسای دادگای فیدراڵی دەکات و ناکۆکییەکان سەبارەت بە سروشتی دادگاکە و وردەکارییەکانی چارەسەر بکرێت، ئاماژە بەوە دەکات کە عێراق بە شێوەیەکی ناوەندگەرایی دەیان ساڵە بەڕێوەدەبرێت، هەروەها جەختی لەوە کردەوە کە هەوڵێکی گەورە دەدرێت بۆ پابەندبوون بە لامەرکەزییەتی ئیداری، ئاماژەی بە بوونی کولتوور و سیستەم و یاسایەکی ئیداری کە پاڵپشتی مەرکەزییەت لەژێر ڕۆشنایی تێنەگەیشتن لە لامەرکەزییەت، و مەسەلەکە سنووردار نییە بە پەیوەندی لەگەڵ هەرێمی کوردستان، بەڵکو لە هەموو پارێزگارەکاندا، بەهۆی نەبوونی تێگەیشتنێکی یەکگرتوو لە یاساکان..

بەڕێز حەکیم ڕوونیکردەوە کە ئاڵۆزییەکان ئێستا بەفشار تر و قورستر بوون، لە کاتێکدا دەکرا زۆرێک لە ڕێکارەکان لە کاتی خۆیدا جێبەجێ بکرایە ئەگەر ئەو کاتە بڕیارەکە بدرایە، لەوانەش تاقیکردنەوە لەگەڵ هەرێمەکان و بانگەوازکردن بەیان، دووپاتیشی کردەوە کە قۆناغی ئێستا ڕێگە بە جێبەجێکردنی هەرێمەکان نادات، نە لە ڕووی کات و نە لە ڕووی پرەنسیپەوە.

بەڕێزیان جەختی لە گرنگی چارەسەرکردنی کێشەکانی نێوان حکومەتی فیدراڵی و حکومەتی هەرێم سەبارەت بە

نەوت و گاز و یەکخستنی دیدگا و گێڕانەوە سەبارەت بە پابەندبوونە داراییە هاوبەشەکانی کردەوە. داوای کرانەوە لە هەموو لایەنەکان دەکات بەبێ ئەوەی خۆیان لە لێکدانەوەیەکی تایبەتدا چەسپێنن کە خزمەت بە بەرژەوەندییەکانی لایەنێک بکات بەسەر لایەنێکی دیکەدا، هەروەها داوای لە ناوەندەکانی توێژینەوە و زانکۆکان کرد بەشێوەیەکی زانستی کاربکەن بۆ یەکخستنی دیدگاکان لەسەر پرسە هەڵپەسێردراوەکانی نێوان حکومەتی فیدراڵی و حکومەتی هەرێم، لەسەر بنەمای بنەمای دۆزینەوەی خاڵی هاوبەش و بەرتەسککردنەوەی جیاوازیەکان و داوای چارەسەرکردنی قەیرانەکان و هەنگاونان بەرەو قۆناغێکی بنیاتنانی نەتەوەیی کرد...

لەکۆتاییدا سەماحەتی جەختی کردەوە لەسەر بەردەوامی نێوان زانکۆ عێراقییەکان بەمەرجێك پرۆسەی جمك لەنێوان ئەو زانکۆیانە بەپێی پێشینە و کامڵبوونی زانستی بن، هەروەها دەستگرتنی عێراقییەکانی بەهەرێمی کوردستان شانازی کردن بە گەلی کوردی لە لایەن بەشەکتانی دیکەی عیراقی دووپات کردەوەو و گوتی کورد پێکهاتەیەکی رەسەن و گرنگی عێراقە.